

Smještajni kapaciteti na području grada Duge Rese

Bukovšćak, Monika

Undergraduate thesis / Završni rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:460669>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-01**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
POSLOVNI ODJEL
STRUČNI STUDIJ UGOSTITELJSTVA

Monika Bukovščak
SMJEŠTAJNI KAPACITETI NA PODRUČJU GRADA DUGE RESE
ZAVRŠNI RAD

Karlovac, 2016.

Monika Bukovšćak

SMJEŠTAJNI KAPACITETI NA PODRUČJU GRADA DUGE RESE

ZAVRŠNI RAD

Veleučilište u Karlovcu
Poslovni odjel
Stručni studij ugostiteljstva

Kolegij: Osnove turizma

Mentor: Mateja Petračić, dipl. oec.

Matični broj studenta: 061 860 90 97

Karlovac, travanj 2016.

ZAHVALA

Izjavljujem da sam ovaj diplomski rad izradila samostalno uz stručnu pomoć mentorice Mateje Petračić dipl.oec., kojoj se ovom prilikom najiskrenije zahvaljujem na ukazanoj stručnoj pomoći.

Zahvaljujem se i svim profesorima Veleučilišta u Karlovcu čije sam kolegije pohađala tijekom svog visokoškolskog obrazovanja i uspješno položila, a koji su mi pomogli u stjecanju potrebnih stručnih znanja i vještina.

Ovim bih se putem također zahvalila svojoj obitelji koja mi je cijelo vrijeme bila potpora uz iskazano razumijevanja za moje studentske obveze. Hvala svim mojim prijateljima, kolegama na Veleučilištu, te hvala mome zaručniku na motivaciji i podršci.

SAŽETAK

Poslovanje u turizmu specifičan je i kompleksan spoj ponuda usluga koje svaku turističku djelatnost čine jedinstvenom i prilagođenom ciljanoj skupini korisnika. Turisti danas traže odmor, rekreaciju i zabavu te vrhunsku kvalitetu usluga. Krajnji je cilj turističkog i ugostiteljskog djelovanja pravovremeno prepoznati zahtjeve i trendove tržišta, potrebe i želje turista te biti ukorak sa konkurencijom. Sve se više turista zanima za odmor u prirodi, daleko od buke, zagađenja i tehnologije koja ih svakodnevno okružuje, no također žele komociju i kvalitetu ugostiteljske usluge i usluge smještaja. U duhu navedenog, turisti svoj odmor sve češće realiziraju u kampovima, na obiteljskim i seoskim domaćinstvima, a sve manje u ubranim gradovima i velikim hotelima. Duga Resa je tako zanimljiv gradić odavno prepoznat kao vodeća destinacija kontinentalnog turizma, gdje turisti mogu uživati u blagodatima čiste prirode, na obalama rijeke Mrežnice, uz domaće specijalitete središnje Hrvatske te najbolja hrvatska vina, a mogu se okušati i u aktivnom odmoru uz rafting, ribolov i slične aktivnosti ovog kraja. Ovaj završni rad upoznaje nas sa smještajnim kapacitetima u gradu Duga Resi te daje uvid u raspoloživost i kvalitetu usluge smještajnih kapaciteta grada.

Ključne riječi: ugostiteljstvo, turizam, smještajni kapaciteti, aktivan odmor

SUMMARY

Business tourism is a specific and complex blend of service offerings that each tourism industry make unique and customized target group of users. Tourists today are looking for rest, recreation and entertainment and top quality service. The ultimate goal of the tourism and hospitality activities in a timely manner to identify requirements and market trends, needs and desires of tourists and to be keeping up with the competition. More and more tourists are interested in holiday in the countryside, away from the noise, pollution and the technology that surrounds them every day, but also want comfort and quality catering and accommodation services. In the spirit of the above, the tourists their holidays increasingly realized in the camps, the family and rural households, and less of the harvested cities and big hotels. Duga Resa is also an interesting little town has long been recognized as the leading destination of continental tourism, where tourists can enjoy the benefits of pure nature, on the banks of the river Mrežnica, with local specialties central Croatian and best Croatian wines, and can try and active holiday with rafting, fishing and similar activities in this region. This final work introduces us to the accommodation facilities in Duga Resa and gives insight into the availability and quality of service accommodation capacity of the city.

Keywords: hospitality, tourism, accommodation, active holidays

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Predmet i cilj rada	1
1.2. Izvori podataka i metode istraživanja.....	1
1.3. Sadržaj i struktura rada	1
2. ULOGA UGOSTITELJSTVA U TURIZMU	3
3. KLASIFIKACIJA UGOSTITELJSKIH OBJEKATA ZA SMJEŠTAJ U REPUBLICI HRVATSKOJ.....	5
3.1. Hotel.....	6
3.2. Motel	10
3.3. Kamp.....	11
3.4. Privatni smještaj.....	15
3.5. Statistički pokazatelji hrvatskog turizma.....	17
4. UGOSTITELJSTVO I TURIZAM GRADA DUGA RESE	19
4.1. Razvoj grada Duga Resa.....	19
4.2. Smještajni kapaciteti grada Duga Rese	21
4.2.1. Hotel Duga Resa	22
4.2.2. Hotel Frankopan	25
4.2.3. Motel Roganac.....	27
4.2.4. Motel Dobra.....	28
4.2.5. Kamp Slapić	29
4.2.6. Privatni smještaj.....	31
4.2.6.1. Mrežnička vikend kuća	31
4.2.6.2. Apartmani Bozović	33
4.3. Statistički pokazatelji smještajnih kapaciteta Duga Rese.....	34
4.4. SWOT analiza.....	35
5. ZAKLJUČAK.....	37
LITERATURA	39
POPIS ILUSTRACIJA.....	41
POPIS TABLICA.....	42
POPIS GRAFIKONA	43

1.UVOD

1.1. Predmet i cilj rada

Grad Duga Resa smjestio se na obalama rijeke Mrežnice, jedinstvenog bisera prirodne baštine kontinentalne Hrvatske. Povijesni izvori Duga Resu po prvi puta spominju 1380. godine. Od tog vremena Duga Resa bilježi svoj postepeni razvoj od sela pa do mjesta i današnjeg statusa grada u središnjoj Hrvatskoj koji dobiva 1993. godine nakon uspostave samostalne i suverene hrvatske države. Duga Resa se smjestila na specifičnom prostoru suživota Goranske i Panonske Hrvatske. Sa prometno – geografskog gledišta, područje Karlovačke županije pa tako i područje Grada Duge Rese od velikog je značaja za integraciju hrvatskog prostora. Strategijom i Programom prostornog razvitka i Strategijom prometnog razvitka RH valorizirano je kao jedina veza kontinentalnog i primorskog dijela Hrvatske. Predmet ovog završnog rada je razvoj smještajnih kapaciteta na području grada Duge Rese, ponuda te ciljevi i mogućnosti daljnjeg razvitka turizma tog područja. Cilj rada je ukazati na specifičnosti i važnost prostora Duga Rese za razvoj hrvatskog turizma, što se ponaprije uviđa analizom smještajnih kapaciteta na području grada Duge Rese.

1.2. Izvori podataka i metode istraživanja

Kako bi se što kvalitetnije istražila ova problematika korišteni su različiti izvori podataka, od stručnih knjiga do internet stranica područja turizma i gospodarstva Kralovačke županije te zakonske odredbe turizma i ugostiteljstva. Ovaj rad se bavi istraživanjem, proučavanjem i analiziranjem već postojećih podataka. Kako bi se što detaljnije prezentirali podaci, korištene su znanstvene metode analize, klasifikacije, indukcije, dedukcije, deskripcije te povijesna metoda.

1.3. Sadržaj i struktura rada

Rad tvori pet međusobno povezanih cjelina. U rad uvodi predmet i cilj rada, izvori podataka i metode istraživanja te sadržaj i struktura rada. Druga se cjelina odnosi na ulogu ugostiteljstva u turizmu, a treća cjelina na klasifikaciju ugostiteljskih

objekata za smještaj u RH. Četvrta se cjelina odnosi na obilježja ugostiteljstva i turizma grada Duge Rese kroz prikaz povijesnog razvoja grada Duga Rese, smještajne kapacitete grada, statističke pokazatelje smještajnih kapaciteta te SWOT analizu istih. Rad završava zaključkom, popisom korištene literature i popisom priloga, odnosno ilustracija, tablica i grafikona.

2. ULOGA UGOSTITELJSTVA U TURIZMU

Ugostiteljstvo je u širem i užem smislu od prvih naznaka iz antičkog doba pa sve do danas temelj i preduvjet razvoja turizma. Od skromnih početaka pružanja usluga u malim svratištima do sofisticiranih, katkad i tehnološki vrlo naprednih objekata bit je uvijek ista – pružiti siguran smještaj, prehranu i piće osobama koje su na putovanju.¹ Sredinom 20. stoljeća ugostiteljstvo postaje u mnogim zemljama ključna strateška odrednica u gospodarskom razvoju. Najviše zaposlenih upravo ima u ugostiteljskoj djelatnosti. Ugostiteljstvo je vrlo osjetljivo na vanjske događaje na koje nema utjecaj poput izbijanja političkih nemira, elementarnih nepogoda, epidemija i slično.

Prve naznake ugostiteljske djelatnosti pojavile su se 4000 godina prije Krista kod Sumerana u Mezopotamiji. Smatra se da su Egipćani prvi započeli aktivnost koja se danas zove turizam. Hotel Savoy je prvi luksuzni hotel u Europi. Veliki hotelijeri mijenjali su povijest ugostiteljstva svojim inovacijama, kreativnošću, hrabrošću, vizijom i znanjem. Kao jednog od važnijeg hotelijera možemo navesti Ellswortha Statlera koji je poznat po uzrečici *Gost je uvijek u pravu* te kreatora hotelskih standarda i prvog hotelskog apartmana.²

Ugostiteljstvo je djelatnost koja čini temelj razvoja turizma osiguravajući gostima usluge smještaja, prehrane i posluživanje pića i napitaka u ugostiteljskim objektima, ali i izvan njih. Odnosno ugostiteljstvo je pretežno uslužna gospodarska djelatnost koja se bavi pružanjem ugostiteljskih usluga u ugostiteljskim objektima.³

Obavljanje ugostiteljske djelatnosti u Republici Hrvatskoj propisano je Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti.

Ugostiteljske usluge čine:

- Pružanje usluge smještaja
- Pripremanje hrane i pružanje usluga prehrane
- Pripremanje i posluživanje pića i napitaka
- Pripremanje hrane za potrošnju na drugome mjestu sa ili bez posluživanja i

¹ Čavlek, N., Bartoluci, M., Prebežac, D., Keser, O. i suradnici: *Turizam ekonomske osnove i organizacijski sustav*, Školska knjiga, 2011., Zagreb, str. 157

² Ibid., str. 161

³ Ibid., str. 158

opskrba tom hranom (catering).⁴

Shema 1: Ugostiteljstvo – temelj razvoja turizma

IZVOR : Čavlek, N., Bartoluci, M., Prebežac, D., Keser, O. i suradnici: *Turizam*

ekonomske osnove i organizacijski sustav, Školska knjiga, 2011., Zagreb, str. 158

Iz sheme 1 jasno je vidljivo na koji način turizam ostvaruje svoje prihode, ali i osigurava raznovrsne mogućnosti zapošljavanja u vidu potrebe za radnom snagom u sustavu prijevoza, atrakcija, rekreacije, usluga u turizmu, trgovine, turističkog posredništva te zabave i događanja, što sve zajedno čini turističko-ugostiteljsku ponudu destinacije potpunom i jedinstvenom.

⁴ Čavlek, N., Bartoluci, M., Prebežac, D., Keser, O. i suradnici, op.cit., str. 159

3. KLASIFIKACIJA UGOSTITELJSKIH OBJEKATA ZA SMJEŠTAJ U RH

Ugostiteljske usluge pružaju se u ugostiteljskim objektima, koji su namijenjeni, uređeni i opremljeni za pružanje ugostiteljskih usluga, a moraju ispunjavati minimalne uvjete za pojedinu vrstu ugostiteljskih objekata. Minimalni uvjeti odnose se na uređenje i opremu te usluge u ugostiteljskim objektima.

Ugostiteljski objekti s obzirom na vrstu ugostiteljskih usluga koje se u njima pružaju razvrstavaju se u skupine:

- Hoteli
- Kampovi
- Ostali ugostiteljski objekti za smještaj
- Restorani
- Barovi
- Catering objekti
- Objekti jednostavnih usluga.⁵

Svaka skupina ugostiteljskih objekata razvrstava se na određene vrste ugostiteljskih objekata. Smještajni ugostiteljski objekti razvrstavaju se na sljedeći način:⁶

1. Hoteli: hotel baština, hotel, aparthotel, turističko naselje, turistički apartmani i pension
2. Kampovi: kamp, kamp-naselje, kampiralište, kamp-odmorište
3. objekti u kojima se pružaju ugostiteljske usluge u kućanstvu: soba u kućanstvu, apartman u kućanstvu, studio apartman u kućanstvu, kuća za odmor u kućanstvu i kamp u kućanstvu.

Smještaj igra važnu ulogu u cjelokupnom ekonomskom doprinosu turizma na lokalnoj i nacionalnoj razini. Teško je generalizirati udio ili proporciju ukupne turističke

⁵ Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti, čl. 8 (NN br. 85/15)

⁶ Čavlek, N., Bartoluci, M., Prebežac, D., Keser, O. i suradnici, op.cit., str. 163

potrošnje koja otpada na smještaj, jer ona uvelike ovisi o tržištu, vrsti smještaja i prirodi ukupne ponude destinacije.⁷

Turisti rijetko odabiru ostanak u hotelu ili nekom drugom obliku smještaja zbog njega samog. Smještaj se radije odabire zbog dodatnih usluga i šire motivacije koja je privukla posjetitelje u destinaciju, bilo zbog poslovnog razloga ili odmora. Hoteli, turistički kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj kategoriziraju se u kategorije ovisno o uređenju, opremi, uređajima, uslugama i održavanju. Kategorizacija ugostiteljskih objekata je svrstavanje objekata iste vrste u kategorije jednake ili približno jednake kvalitete, a na temelju propisanih standarda.⁸ Kategorije smještajnih objekata označavaju se odgovarajućim brojem zvijezdica.

Najveći dio ugostiteljskih smještajnih kapaciteta pripada kućanstvima tzv. privatnom smještaju i kampovima, a manji dio ukupnog smještajnog kapaciteta Hrvatske čine hoteli i slični objekti.

3.1. Hotel

Hotel je institucija čija je namijena ponuda usluga kraćeg ili dužeg smještaja u sobama te prehrane svojim gostima u restoranima. Hoteli su smještajna odredišta turističkih aranžmana.⁹ Hoteli nude uslugu koja obuhvaća spavanje, prehranu, rekreaciju, opuštanje (SPA & Wellness), zabavne sadržaje prema željama gostiju hotela. Smještajni kapaciteti hotela mogu biti jednokrevetni, dvokrevetni ili trokrevetni.

Smještajni kapaciteti, kao dio odjela domaćinstva, jednog od najvažnijih odjela svakog hotela su opremljeni krevetima (jedan ili više, pomoćni krevet), mini barom, kablskim TV-om, internet priključkom (IP), telefonskom vezom, klimatizacijom, kupaonicom (sa WC-om) i drugim opcijama koje su na usluzi gostima. Hoteli u svom sastavu obično imaju recepciju, kafić, i restoran, a neki imaju i otvoreni ili zatvoreni bazen, disko, kockarnicu, saunu, frizerski salon, suvenirnicu, terme, toplice, liječilišta i slično. Središnje mjesto dolaska u hotel i dogovaranja te usluživanja je, naravno, recepcija hotela pri kojoj se odvijaju prijave i odjave gostiju.

⁷ Cooper, C., Fletcher, J., Fyall, A., Gilbert, D., Wanhill, S.: *Ekonomija turizma, načela i praksa*, Ekokon, Split, 2008., str. 292

⁸ Čavlek, N., Bartoluci, M., Prebežac, D., Keser, O. i suradnici, op.cit., str. 163

⁹ Turistički portal: <http://www.poslovniturizam.com/rjecnik/hotel/13/> (28.10.2015.)

Recepcija hotela ima i ulogu koordinatora suradnje i komunikacije svih ostalih hotelskih odjeljenja, a posebno je važna propisna, pravodobna i izravna suradnja recepcije s odjelom domaćinstva. Smještajni kapaciteti pojedinog hotela ovise o nekoliko faktora poput veličine hotela, broja soba i kreveta. Današnje hrvatsko hotelsko tržište podijeljeno je u dva osnovna segmenta, a to su veliki i mali hoteli. Sagledavajući strukturu hotelskih objekata koji dominiraju Hrvatskom, pa tako i Karlovačkom županijom i gradom Duga Resom, jasno je da prevladavaju mali obiteljski hoteli.

Mali hoteli obično imaju nekoliko soba, dok veliki hoteli imaju i ponekoliko stotina pa čak i tisuća soba. Temeljna prednost malih obiteljskih hotela koji tvore turističku ponudu grada Duga Rese je fleksibilnost, osobnost vlasnika, personalizirani odnosu prema svakom pojedinom gostu, dok su temeljni nedostaci nedostatak znanja i stručnosti osoblja, ograničene mogućnosti širenja te ograničene mogućnosti napredovanja zaposlenika gdje se još uvijek premalo ulaže u edukaciju i motivaciju zaposlenika, što u konačnici utječe na stagnaciju razvoja objekata te površan i nezainteresirani odnos osoblja, posebice odjela domaćinstva prema gostima hotela.

Smještajni kapaciteti uz cestu za najčešće jedno noćenje zovu se moteli, a najčešći gosti su vozači iz tvrtki za auto promet. Hoteli koji imaju konferencijske dvorane pogodni su za razvoj kongresnog turizma, no takvih hotela u Duga Resi trenutno nema, a u Karlovačkoj županiji je jedan takav hotel, hotel Srakovčić u Karlovcu.

Postoje i vrste hotela s posebnim standardom, a to su poslovni hoteli, hoteli za sastanke, kongresni, klub, kasino, odmorišni hoteli, priobalni odmorišni hoteli, obiteljski, mali i prijateljski hoteli, hoteli za starije i nemoćne osobe, zdravlje i fitness, toplice, wellness, ronilački klub, motel, ski i hotel za osobe s invaliditetom.¹⁰ S aspekta tržišta, hoteli se razvrstavaju prema kriterijima kao što su:¹¹

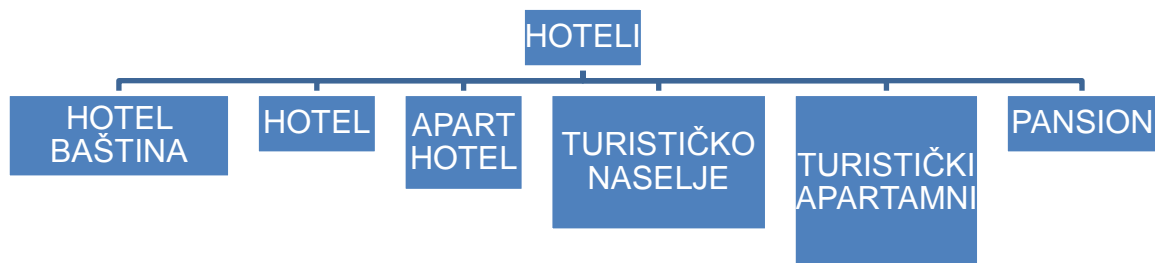
- Vrsta sadržaja usluga koju osiguravaju gostima
- Standard kvalitete usluge
- Cijene
- Lokacija
- Način gradnje
- Pripadnost hotelskom lancu i/ili određenom hotelskom brendu itd.

¹⁰ Čavlek, N., Bartoluci, M., Prebežac, D., Keser, O. i suradnici, op.cit., str. 164

¹¹ Ibid., str. 164

Smještajni ugostiteljski objekti razvrstavaju se na sljedeći način.:

Shema 2: Vrste smještajnih ugostiteljskih objekata – hoteli

IZVOR : Čavlek, N., Bartoluci, M., Prebežac, D., Keser, O. i suradnici: *Turizam ekonomske osnove i organizacijski sustav*, Školska knjiga, 2011., Zagreb, str. 163

Iz sheme 2 možemo vidjeti da hotel ima svoje podvrste, koje su drugačije kategorizirane. Hotel baština je objekt u kojemu se gostima obvezno pružaju usluge smještaja i doručka, a mogu se pružati i druge ugostiteljske usluge. Hotel baština mora biti u starim, izvornim, tradicijskim, povijesnim, ruralno-urbanim strukturama i građevinama, uređen i opremljen na tradicijski način.¹²

Hotel je objekt u kojemu se gostima obvezno pružaju usluge smještaja i doručka, a mogu se pružati i druge ugostiteljske usluge, a takav objekt treba imati prijemni hol u kojem je recepcija, najmanje pet smještajnih jedinica, ugostiteljske sadržaje za pripremu i usluživanje hrane, pića i napitaka (kuhinju i blagovaonicu) i zajednički sanitarni čvor za goste.

Aparthotel je funkcionalna cjelina ili dio građevine sa zasebnim ulazom, horizontalnim i vertikalnim komunikacijama. Smještajne jedinice u aparthotelu mogu biti sobe, studio apartmani i apartmani.

Turističko naselje je funkcionalna i poslovna cjelina koju čine više samostalnih građevina u kojima su recepcija, smještajne jedinice, ugostiteljski i drugi sadržaji. Turističkim naseljem u cjelini upravlja ugostitelj koji posluje Turističkim naseljem. Trgovačke, frizerske, ugostiteljske (hrana i piće) i druge uslužne djelatnosti

¹² Pravilnik o razvrstavanju, kategorizaciji i posebnim standardima ugostiteljskih objekata iz skupine hoteli (NN br. 88/07, 58/08, 62/09)

u funkciji turističke ponude, a koje nisu propisane kao obvezne, unutar Turističkog naselja, u samostalnim poslovnim objektima, prostorijama i prostorima, mogu obavljati i druge pravne i fizičke osobe registrirane za obavljanje tih djelatnosti.

Turistički apartman je objekt u kojem se gostima pružaju usluge smještaja u smještajnim jedinicama opremljenim tako da gost može sam pripremati jela.

Pansion je funkcionalna cjelina koju, u pravilu, čini jedna građevina, no može biti i dio građevine sa zasebnim ulazom, horizontalnim i vertikalnim komunikacijama. Postoje arhitektonske iznimke kada postojeći objekt čini nekoliko građevina.

Tablica 1 prikazuje kategorizaciju hotela po objektima i to prema postojećim i novoizgrađenim objektima i broju zvijezdica.

Tablica 1: Kategorizacija ugostiteljskih objekata iz skupine hoteli

Kategorizacija ugostiteljskih objekata		
Objekti	Postojeći objekti	Novoizgrađeni objekti
Hotel	** do ****	*** do*****
Aparthotel	** do ****	*** do*****
Turističko naselje	** do ****	*** do*****
Turistički apartamni	** do ****	*** do*****
Pansion	standard	Komfor

IZVOR : Čavlek, N., Bartoluci, M., Prebežac, D., Keser, O. i suradnici: *Turizam ekonomske osnove i organizacijski sustav*, Školska knjiga, 2011., Zagreb, str. 164

Hoteli su najvažniji i najvidljiviji podsektor u sklopu smještaja ili prenočišta u Hrvatskoj, podsektor koji omogućava najveću zaposlenost u globalnim uvjetima, čime uvelike utječe na nivo prihoda gospodarstva, politički i ekonomski boljitak na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj te globalnoj razini. Na hotel se gleda kao na komercijalni objekt, koji pruža usluge smještaja, kao i hrane i pića gostima koji u njemu kratko borave.¹³

¹³ Cooper, C., Fletcher, J., Fyall, A., Gilbert, D., Wanhill, S., op.cit, str. 293

3.2. Motel

Motel je svratište uz veće prometnice te uz smještaj pruža i servisne usluge za motorizirane turiste.¹⁴ Temeljna razlika između hotela i motela je da su se hoteli gradili pored željezničkih stanica po centrima gradova, a moteli pored cesta i autoputova na prilazima gradu, ili između dvaju udaljenih gradova na potpunoj osami uz cestu.

Pojam motel je relativno nova riječ koja se razvila u Sjedinjenim Američkim Državama 1925. godine, a usko je vezana uz masovnu upotrebu automobila, koja je u Sjedinjenim Američkim Državama započela nakon Prvog svjetskog rata. Motel je osnovni ugostiteljski objekt prolaznog tipa, lociran uz prometnice, prilagođen kraćem boravku, u tehničko-tehnološkom i organizacijsko-kadrovskom smislu usmjeren za pružanje osnovnih ugostiteljskih usluga smještaja i prehrane gostiju, smještaja (parkiranja i garažiranja) motornih vozila, uključujući i mogućnost servisiranja motornih vozila.¹⁵

Motel kao ugostiteljski objekt za smještaj specifičan je po svojoj lokaciji, odnosno položaju uz glavne prometnice, pokraj značajnih prometnih punktova ili na prometnim petljama na ulazu i izlazu u velike gradove. Najčešće je manjeg kapaciteta u odnosu na hotele i uglavnom specifičnih fizičkih i građevinskih karakteristika. Motel i njegova neposredna okolina imaju prepoznatljivo hortikulturno uređenje.

U praksi postoji nekoliko tipova ugostiteljskih objekata tipa motela, čiji su elementi vezani za lokaciju, luksuz i tip gostiju u užem smislu. Tako je lokacijski faktor utjecao na nastanak tzv. gradskih motela, čija je karakteristika da su manjeg kapaciteta, skromnijeg komfora i prije svega lociranost u velikim gradovima pokraj značajnih terminala. Prema kvaliteti smještajnog dijela za goste, moteli mogu imati odgovarajući sufiks uz naziv, kao primjerice motel -kućice, motel - bungalovi ili motel - kamp. Kada je u pitanju tip gostiju kojima je namijenjen motel ističu se tzv. Motor - hoteli, koji su prije svega namijenjeni motoristima i mogu podrazumijevati nešto duži boravak. Ovo je čini se najluksuznija varijanta motela, koja uključuje različite povoljnosti za motorna vozila, širok asortiman ugostiteljskih usluga, pogotovo kada

¹⁴ Hrvatski leksikon: <http://www.hrleksikon.info/definicija/motel.html> (04.11.2015.)

¹⁵ Turistički portal: <http://www.turizmologija.com/clanak/osnovni-ugostiteljski-objekti-za-smjesti/#toc-motel> (04.11.2015.)

su u pitanju usluge hrane i pića, ali su tu i dodatni sadržaji, poput bazena, sportskih terena i trgovačkih centara. Valja reći da se o uređenosti prostornog okruženja ovakvog tipa motela posebno vodi računa, do najsitnijih detalja kako bi se ugodilo željama i potrebama ciljane klijentele.

Moteli se ne ubrajaju u red ekskluzivnih ugostiteljskih objekata za smještaj i nastali su kao izraz potrebe, odnosno nužde da prilikom dugotrajnih putovanja vozači i njihovi suputnici imaju mogućnost dnevnog i noćnog odmora. Elementi i kriteriji kategorizacije motela svrstani su u tri osnovne grupacije:

- Uređenje i oprema
- Usluge
- Položaj i izgled objekta.¹⁶

Kriteriji koji se odnose na uređenje i opremu u principu pripadaju grupaciji tehničko-tehnoloških elemenata, usluge podrazumijevaju organizacijsko-kadrovske elemente i kriterije, dok se položaj i izgled objekta odnosi na ocjenu lokacije, prometne povezanosti, stanja fasade i uređenosti prostora oko objekta. U okviru prva dva kriterija, nalaze se obvezni i izborni elementi kategorizacije, a treća grupa obuhvaća samo fakultativne elemente. Minimalan broj bodova koji moteli moraju ostvariti po osnovi izbornih elemenata, da bi bili rangirani u određenu kategoriju je:

- 20 bodova za jednu zvjezdicu
- 30 bodova za dvije zvjezdice
- 40 bodova za tri zvjezdice.¹⁷

3.3. Kamp

U englesko-hrvatskom riječniku riječ *camp* prevedena je kao logor, tabor, a i kao logorovati (u prirodi), provoditi odmor na logorovanju (pod šatorima), noćiti pod vedrim nebom. U riječniku ugostiteljsko-turističkih pojmova kamp se opisuje kao ugostiteljski objekt u kojemu se gostu pružaju usluge smještaja na otvorenom prostoru, a mogu se pružati i druge usluge uobičajene u toj vrsti ugostiteljskog

¹⁶ Turistički portal: <http://www.turizmologija.com/clanak/osnovni-ugostiteljski-objekti-za-smjesti/#toc-motel> (04.11.2015.)

¹⁷ Turistički portal: <http://www.turizmologija.com/clanak/osnovni-ugostiteljski-objekti-za-smjesti/#toc-motel> (04.11.2015.)

objekta.¹⁸ Kamp je objekt u kojem se gostima pružaju usluge kampiranja (smještaja na uređenom prostoru na otvorenom - na kamp mjestu ili kamp parceli), smještaja u građevinama (u kućicama u kampu, bungalovima i slično), druge ugostiteljske usluge, ostale usluge u funkciji turističke potrošnje te mogućnost bavljenja športom i drugim oblicima rekreacije na prostoru na otvorenom u kampu ili u blizini kampa.¹⁹

Kamp mora imati recepciju (unutar, na ili ispred ulaza u kamp), najmanje 10 smještajnih jedinica, koje sve mogu biti kamp parcele, sanitarije sa toplom vodom, kabine za umivanje, tuš – kabine, wc, kupaonice za hendikepirane, sudopere sa toplom vodom, mašine za pranje rublja, sušilice za rublje, prostor za pranje kućnih ljubimaca, kemijski wc i kamper servis. Iznimno, kamp koji se kao vrsta nalazi u turističkom naselju, u blizini turističkih apartmana ili marine, ne mora imati zasebnu recepciju, već recepciju može koristiti zajedno s tim objektima. Kamping se u posljednjim desetljećima značajno promijenio. Od besadržajnih livada s jednostavnim sanitarijama, moderni kampovi postaju oaze zelenila, raznolikog smještaja, bogatih trgovačkih, ugostiteljskih i sportskih sadržaja. Usluga u kampu postaje sve kompleksnija i raznovrsnija te privlači sve širi spektar klijentele.

Kampovi se razvrstavaju prema vrsti usluga u sljedeće vrste:

- Kamp
- Kamp naselje
- Kampiralište
- Kamp odmorište.²⁰

Smještajni kapacitet pojedine vrste kampova izražava se ukupnim brojem osnovnih i smještajnih jedinica u građevinama te kapacitetom smještajnih jedinica.

Kapacitet smještajne jedinice izražava se:²¹

1. u osnovnim smještajnim jedinicama brojem gostiju – kampista:

- Kamp mjesto - tri gosta - kampista

¹⁸ Galičić V.: *Rječnik ugostiteljsko-turističkih pojmova*, 1999., str. 119

¹⁹ Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine „Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj“, čl. 6 (NN br. 75/08, 45/09)

²⁰ Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine „Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj“, čl. 4 (NN br. 75/08, 45/09)

²¹ Ibid., čl. 14 (NN br. 45/09)

- Kamp parcela - tri gosta – kampista

2. U smještajnim jedinicama u građevinama:

- prema fizičkim mogućnostima smještajne jedinice u skladu s uvjetima propisanim pravilnikom
- prema broju kreveta.

U kampovima nalazimo sljedeće smještajne jedinice:²²

- kamp mjesto: uređen, neomeđen i očišćen prostor za kampiranje. Kamp mjesto može biti označeno brojem i ne mora.
- kamp parcela: uređen, očišćen i omeđen prostor za kampiranje označen brojem. Kamp parcela je „soba na otvorenome“. Najčešće je opremljena priključkom na struju i vodu, a može imati priključke na plin, odvod, kanalizaciju, SAT TV i internet.
- građevine u kampu namijenjene za smještaj gostiju: u kampovima se osim u osnovnim smještajnim jedinicama, mogu pružati usluge kampiranja i u smještajnim jedinicama u građevinama (u kućici unutar kampa , u bungalovu ili sl.)

U Republici Hrvatskoj kampovi se razvrstavaju prema vrsti usluga na sljedeće:²³

- kamp
- kamp naselje
- kampiralište i
- kamp odmorište.

Za razliku od svih ostalih oblika smještaja, gosti se u kampovima u pravilu služe pokretnom kamping opremom.

Glavne vrste kamping opreme su:²⁴

- šator
- autodom(kamper)

²² Cvelić Bonifačić, J.: *Kamping-Osnove hrvatskog i europskog kamping turizma*, 2011., Poreč, str. 23

²³ Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine „Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj“ (NN br. 75/08, 45/09)

²⁴ Cvelić Bonifačić, J., op.cit., str. 18

- kampkućica (karavan)
- pokretna kućica (mobile home)
- kamp prikolice i slična pokretna kamp oprema.

Hrvatska prema podacima Državnog zavoda za statistiku 2015. godine broji 240 kampova i 268 kampova u domaćinstvu te u jednom danu može primiti 226.551 osoba.

Najvažniji čimbenici za uspjeh kampa su:²⁵

- dobra lokacija, turistička resursna osnova (sustav atrakcija) i infrastruktura
- blizina prirodnih ljepota: more, rijeke, jezera, planine, terme
- uredna lokacija i uređenje kampa
- izvrsno hortikulturno uređenje i prirodni ambijent
- parcele: veličina i opremljenost
- sanitarije: čistoća i urednost, brojni raznovrsni sadržaji, zaštita privatnosti
- trgovačka i ugostiteljska ponuda
- sport i animacija
- wellness, fitness, beauty i zdravstvena ponuda
- ostalo: bežični internet, kvalitetna web stranica i sl.

Kampovi odavno nisu više tek skupina šatora u nekoj šumici, ali i nadalje moraju biti oaze lijepe prirode, no s velikim mogućnostima za sport i animaciju, s bazenima i wellnessima zajedno s očuvanim okolišem koji pokazuje da kamp vode ekološki osviješteni ljudi. Gosti kampa ne žele se odreći sadržaja koje nude luksuzni hoteli i turistička naselja, nego u svemu žele uživati okruženi prirodom. Postojeća kvaliteta lokacije, bogatstvo prirodnih resursa i blizina emitivnih tržišta, a uz planirano dodatno proširenje ponude osigurati će daljnji stabilan razvoj kamping turizma u Hrvatskoj.

Uz novu strategiju razvoja turizma Republike Hrvatske, a koristeći dobru geografsku pozicioniranost Hrvatske i bogatstvo prirodnih resursa sa sigurnošću možemo zaključiti da kamping turizam u Hrvatskoj očekuje dobra budućnost. Iz navedenog se može vidjeti da kamping turizam ima bitnu ulogu u razvoju ostalih, kampingu komplementarnih grana turizma kao što su avanturistički turizam,

²⁵ Palman A.: *Kamping i održivi razvoj*, KUH, 2011., Dubrovnik

izviđaštvo i cikloturizam. Iz toga razloga kamping turizam je bitna grana turizma jer također doprinosi stvaranju dodane vrijednosti u povezanim granama turizma.

3.4. Privatni smještaj

Termin privatni smještaj proizlazi iz privatnog vlasništva. Prihvatljiviji termin za privatni smještaj je privatno gostoprimstvo, iz razloga što riječ smještaj podrazumijeva krov nad glavom dok gostoprimstvo ima šire značenje i šalje poruku da nudi individualni pristup. Turistima nije dovoljno samo ponuditi "fizičku" komponentu ponude kao što su zgrade, hrana i slično, već je potrebno prenijeti posjetiteljima emocije, jedinstveni osjećaj zadovoljstva, aktivnosti karakteristične za određenu regiju i slično.²⁶

U posljednje vrijeme termin privatni smještaj često se zamjenjuje terminom "B&B", međunarodnim sinonimom za "bed & breakfast", unatoč tome što doručak u privatnom smještaju u Hrvatskoj nije nužno uključen. Privatni smještaj u Hrvatskoj podrazumijeva smještajne jedinice kao što je soba, studio apartman, apartman, vikendice i kamp u privatnom vlasništvu gdje se pruža usluga smještaja uz mogućnost dodatnih usluga, kao što su doručak, večera itd.²⁷

Glavne značajke privatnog smještaja su:²⁸

- smještaj se obično nudi u obiteljskim (privatnim) kućama u kojoj se neiskorištene sobe iznajmljuju radi popunjavanja prihoda i susreta s ljudima,
- oglašavaju se uglavnom usmenom predajom,
- smještaj obično nudi 2 - 5 soba,
- poslovanje obično nije jedini ili glavni izvor prihoda vlasnika,
- vlasnik živi u kući ili na posjedu i
- gosti uglavnom dijele javnu površinu s domaćinom obitelji.

Zbog svoje veličine nositelji ponude privatnog smještaja mogu usvojiti jednostavno i brzo sve promjene na tržištu te pokazuju veću fleksibilnost u odnosu na

²⁶ Bronzan, L.: *Kako obogatiti turistički proizvod privatnog smještaja u Hrvatskoj*, Turizam, br. 1, Institute for tourism, Zagreb, 2003., str. 81-90.

²⁷ Portolan, A.: *The impact of private accommodation on economic development of tourist destination – the case of Dubrovnik – Neretva country*, Oeconomica Jadertina, Vol. 1, 2012., str. 36.

²⁸ Ibid., str. 245

veće poslovne subjekte u turizmu. Prijateljstva ostvarena između turista i nositelja privatnog smještaja tijekom odmora turista obično se nastavljaju i nakon odmora.

Do 1992. godine broj postelja u privatnom smještaju je pao za 80% i direktno utjecao na pad ponude, no nakon strelovitog pada, već 1994. godine dolazi do naglog rasta kapaciteta u privatnom smještaju. Razlog ovakvih drastičnih kretanja u ponudi privatnog smještaja leži u uključenosti stanovništva u ratna zbivanja i općoj nesigurnosti u državi. Kako u većini obalnih mjesta nije došlo do znatnih razaranja, ogromni kapacitet privatnog smještaja je samo čekao prestanak ratnih djelovanja i povratak gostiju.

U drugoj polovici 90-ih godina prošlog stoljeća te početkom 20. stoljeća dolazi do pravog boom-a privatnog smještaja u Hrvatskoj. U većini primorskih mjesta industrija je u potpunosti nestala, a s njom i većina radnih mjesta. Socijalni karakter privatnog smještaja je prevladao i državne vlasti, bez ikakvih planova za budućnost razvoja turizma, odobravaju gradnju i uređenje apartmana i soba svakome tko poželi. Osim starih iznajmljivača koji ponovno stavljaju svoje kapacitete na tržište, javlja se i poplava nove gradnje, posebno apartmanskih zgrada. Ovakva stihija u turizmu i urbanizmu rezultira time da 2007. godine u Hrvatskoj postoji više od 400.000 postelja u privatnom smještaju, a to je čak 38% više nego u predratnim godinama. Problem nije toliko u ogromnom broju postelja u privatnom smještaju i brzom rastu, koliko u činjenici da se ovakav skok kapaciteta događa bez ikakve regulative i strategije koja bi odredila koji su ciljevi izgradnje privatnog smještaja, na koji način ciljano postići, te gdje i u kojoj mjeri razvijati privatni smještaj.

U razdoblju od 2000. do 2010. godine broj kreveta u privatnim smještajnim objektima u Hrvatskoj rastao je po stopi od 4,06%. U odnosu na baznu 2000. godinu, u 2008. godini broj postelja u privatnim smještajnim objektima povećan je za 62,11%. Privatni smještajni objekti u ukupnom smještaju, u 2008. godini, čine udio od 48,8%. Podaci za 2010., 2011. i 2012. godinu nisu usporedivi s podacima iz prethodnih godina zbog nove zakonske regulative u kojoj se od 2010. godine luke nautičkog turizma više ne smatraju vrstom smještajnog objekta.

3.5. Statistički pokazatelji hrvatskog turizma

Ovaj dio poglavlja prikazuje statističke podatke za 2015. godinu i daje usporedbu s 2014. godinom, prema podacima Državnog zavoda za statistiku.

Tablica 2 : Turisti po vrstama objekata za smještaj od siječnja do kolovoza 2015. godine

TURISTI PO VRSTAMA OBJEKATA ZA SMJEŠTAJ			
OBJEKTI	TURISTI		UDJEL TURISTA U UKUPNOM % U 2015.g.
	2014.g.	2015.g.	
Hoteli	3.571.392	3.831.243	33,16
Apartmani	183.666	172.582	1,49
Kampovi	2.143.350	2.235.557	19,35
Hosteli	211.367	245.775	2,13
Lječilišta	24.786	23.710	0,2
Kućanstva	3.180.313	3.649.220	31,58
Nekategorizirani objekti	22.792	13.536	0,12
Ostali objekti	1.245.383	1.383.619	11,97
UKUPNO	10.583.049	11.555.242	100

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr (09.11.2015.)

Tablica 3 : Noćenja po vrstama objekata za smještaj od siječnja do kolovoza 2015. g.

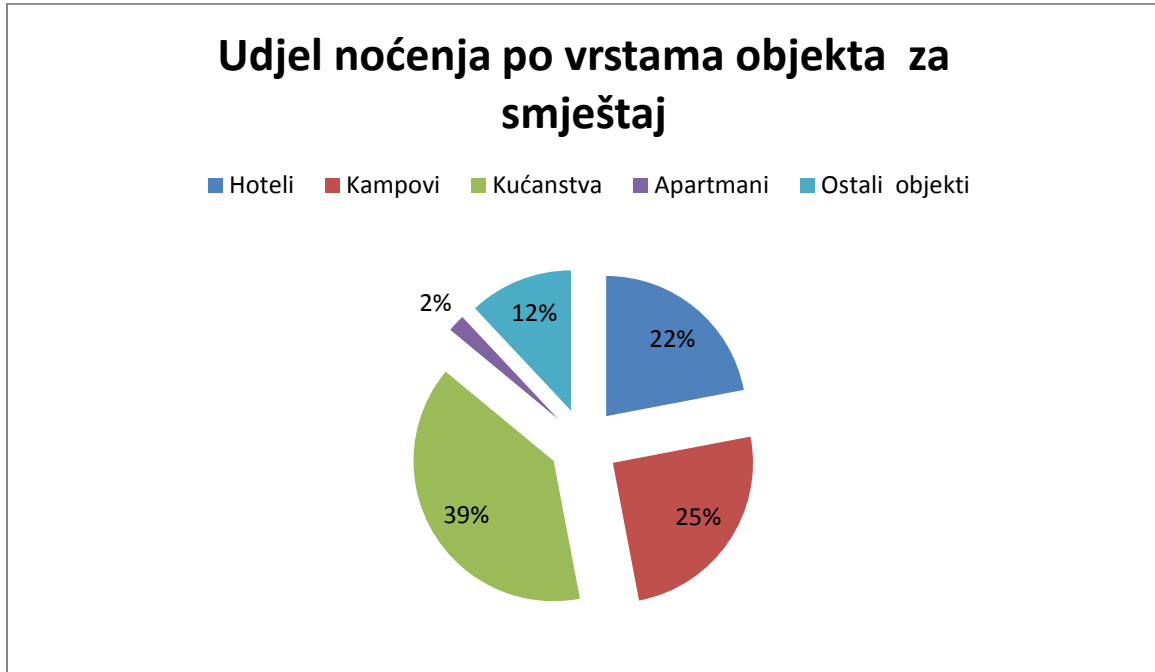
NOĆENJA PO VRSTAMA OBJEKATA ZA SMJEŠTAJ			
OBJEKTI	TURISTI		UDJEL NOĆENJA U UKUPNOM % U 2015.g.
	2014.g.	2015.g.	
Hoteli	12.372.115	13.024.387	21,71
Apartmani	1.150.291	1.079.631	1,8
Kampovi	14.463.819	14.925.222	24,88
Hosteli	536.885	610.700	1,02
Lječilišta	164.885	148.137	0,25
Kućanstva	21.207.062	23.658.814	39,44
Nekategorizirani objekti	113.112	76.655	0,13
Ostali objekti	5.845.852	6.463.552	10,77
UKUPNO	55.854.021	59.987.098	100

IZVOR: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr (09.11.2015.)

Gornje dvije tablice prikazuju statističke podatke o turistima i noćenjima u smještajnim kapacitetima u 2014. i 2015. godini. Vidljivo je da je 33,2 % turista boravilo u hotelima koji bilježe 3,8 milijuna dolazaka što je rast od 7,3 % i 13 milijuna noćenja, što u odnosu na prošlu godinu je porast od 5,3 %. Privatni smještaj ima 3,6 milijuna dolazaka što je rast od 14,7 % i 23,7 milijuna noćenja što je rast od 11,6 %.

Prostore za kampiranje odabralo je 2,2 milijuna turista, što je 4,3 % više nego u istom razdoblju godinu prije te su ostvarili 14,9 milijuna noćenja (rast od 3,2 %).

Graf 1: Udjel noćenja po vrstama objekata za smještaj (siječnja - kolovoza 2015. godine)

IZVOR: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr (09.11.2015.)

Graf 1 prikazuje kako je najviše noćenja u 2015. godini ostvareno u privatnom smještaju, čak 39%. Slijede podaci za kampiranje sa 25% te hoteli gdje je ostvareno 22% od ukupno ostvarenih noćenja.

4. UGOSTITELJSTVO I TURIZAM GRADA DUGA RESE

Duga Resa je odavno prepoznata kao vodeća destinacija kontinentalnog turizma što nimalo ne čudi s obzirom da je izgrađena na obalama pravog riječnog dragulja, rijeke Mrežnice, a u srcu središnje Hrvatske. U prvih 11 mjeseci 2013. godine Duga Resu je posjetilo 12.312 turista koji su ostvarili 29.739 noćenja.²⁹

Grad na Mrežnici, govori statistika Turističke zajednice, najviše su posjećivali strani gosti, čak 9.843 od čega su najbrojniji Nizozemci. Njih 3.074 ostvarili su 10.754 noćenja što znači da su u Dugoj Resi boravili u prosjeku 3,5 dana. Nakon Nizozemaca najbrojniji turisti su iz Njemačke (1.777) i Poljske (1.389). Gosti su stizali iz gotovo svih europskih zemalja. A u znatno manjem broju bilo je u Dugoj Resi i Novozelanda, Australaca, Izraelaca, Južnoafrikanaca, Brazilaca.

Rijeka Mrežnica bi u Dugoj Resi mogla postati jedan od najobilnijih gospodarskih segmenata na ovom području. Rijeka Mrežnica glavni resurs grada Duge Rese, ponaprije radi svoje čistoće, prirodnog ambijenta, atraktivnosti svojih slapova i sedrenih barijera, što predstavlja potencijal za daljnji razvoj turizma i ugostiteljstva ovog kraja, posebice za rafting, ribolovni turizam te turizam vinskih cesta jer Duga Resa broji mnoštvo vinograda i podruma kvalitetnih vinskih sorti poznatih diljem zemlje koji su nažalost još uvijek premalo uključeni u turističku ponudu područja.

Pozitivna je i ideja proglašenja Mrežnice Parkom prirode, unatoč tome što bi najatraktivniji dio, onaj na izvorištu ostao skriven od očiju javnosti jer se nalazi na prostoru vojnog poligona.

4.1. Razvoj grada Duga Resa

Grad Duga Resa smjestio se na obalama rijeke Mrežnice, a povijesni izvori Duga Resu po prvi puta spominju 1380. godine od kada ovaj grad bilježi svoj postepeni razvoj od sela pa do mjesta i današnjeg statusa grada u središnjoj Hrvatskoj. Status grada Duga Resa dobiva 1993. godine nakon uspostave samostalne i suverene hrvatske države. Izgradnjom željezničke pruge Karlovac -

²⁹ Radio Mrežnica: <http://www.radio-mreznica.hr/vijesti/24-12-2013/12312-turista-posjetilo-dugu-resu> (09.11.2015.)

Rijeka kroz Dugu Resu 1873. godine, započeo je gospodarski razvitak grada. O ozbiljnijem razvoju može se govoriti tek od 19. st., odnosno od 1884. godine kada je u Dugoj Resi osnovana Pamučna industrija. Područje grada i njegove okolice od tada postaje jaka industrijska zona, dok u 20. st. prerasta u popularno turističko odredište, prije svega zbog atraktivnih kupališta na obalama rijeke Mrežnice. Iz godine u godinu, ovaj kraj sve više privlači turiste iz svih krajeva Hrvatske i Europe, a formirao se i u omiljenu vikend-destinaciju stanovnika središnje i sjeverozapadne Hrvatske.

Duga Resa se smjestila na specifičnom kontaktnom prostoru Goranske i Panonske Hrvatske. Sa prometno – geografskog gledišta, područje Karlovačke županije pa tako i područje Grada Duge Rese od velikog je značaja za integraciju hrvatskog prostora. Strategijom i Programom prostornog razvitka i Strategijom prometnog razvitka RH valorizirano je kao jedina veza kontinentalnog i primorskog dijela Hrvatske.

Geoprometni značaj Duge Rese spominje se od 1780. godine, kada je izgrađena diljem zemlje poznata Jozefinska cesta koja se kod Duge Rese odvajala od Karolinske ceste i preko Zvečaja vodila do Senja. Prometni tokovi i naseljavanja ovog područja datiraju od antike i iz rimskih vremena iz kojih je arheološko nalazište na području grada Duge Rese lokalitet Sveti Petar Mrežnički.

Slika 1: Grad Duga Resa

IZVOR : Turistička zajednica grada Duge Rese, www.tz-dugaresa.hr, (05.11.2015.)

Duga Resa s okolicom atraktivno je područje smješteno u podnožju brda Vinica na visini od 321 metar, u neposrednoj blizini rijeke Mrežnice. Brdo Vinica sa šetalištem Tušmer omogućava posjetiteljima ugodno hodanje ili

vožnju biciklom uz rijeku Mrežnicu i gorskim uzvisinama Vinice. Rijeka Mrežnica svojom bojom, čistom vodom, sedrenim barijerama, kaskadama, brzacima i slapovima privlači kupače, ribiče i sve ostale ljubitelje riječnog sporta. Dugoreška vinorodna okolica sve se više širi obogaćujući ponudu kvalitetnih vina na budućoj vinskoj cesti. Duga Resa je miran grad, očuvanih prirodnih ljepota u kome se može se ugodno boraviti uz raznovrsnu ponudu sportsko-rekreativnih sadržaja i bogat izbor domaćih specijaliteta priznatih lokalnih ugostitelja.

Duga Resa sa svojom okolicom pogodna je za aktivni odmor u prirodi, pa se tako posjetiteljima nudi šetnja šetalištem Tušmer na brdu Vinica, vožnja biciklima uz rijeku Mrežnicu, lov na lovnom području kojim gospodare tri lovačka društva, opuštanje u miru i tišini u ribolovu, a uz malo avanturističkog duha turisti se mogu okušati u raftingu ili kanuingu. Ponudu upotpunjavaju i tradicionalni sportovi, kao što je mali nogomet, odbojka u pijesku, tenis i slično.

Turističku ponudu grada Duga Rese posebno upotpunjuju brojne lijepo uređene biciklističke staze uz samu rijeku Mrežnicu. Tiskanu biciklističku kartu posjetiteljima nude svi ugostiteljski objekti smješteni uz rijeku Mrežnicu kao i ostale informacije vezane za rekreaciju i aktivni odmor.

Prepustiti se uživanju i osvježenju na slapovima Mrežnice tijekom ljetnih mjeseci pravo je zadovoljstvo kao i dan u prirodi plovidbom rijekom u replikama indijanskih kanua. Trasa je turistička, dužine oko 8 kilometara i prelazi se (ovisno o pauzama za kupanje i odmor) za 3 do 5 sati. Putem se nailazi na desetak sedrenih barijera po kojima je Mrežnica jedinstvena. Zbog sigurnosti trase moguće je i spuštanje s djecom, uz pratnju roditelja.

4.2. Smještajni kapaciteti grada Duga Rese

Izuzetno velik broj prirodnih ljepota i područja koja okružuju Duga Resu razlog je zašto ove krajeve nije moguće u potpunosti obići u samo jednom danu. Za sve one koji žele više i koji bi htjeli Duga Resu i njenu okolicu doživjeti doista u punom svjetlu te izvući maksimum iskustava koja se ovdje nude, na više lokacija nalaze se razni smještajni kapaciteti. Odsjesti se može u motelima koji su ujedno i restorani, hotelima u centru i na periferiji Duga Rese. Kad vrijeme to dopušta, može

se podići šator i utaboriti se u nekom od mrežničkih kampova. Gdje god se turisti zatekli i za koji god se smještaj odlučili, mogu biti sigurni da će svugdje naići na ljepote na kojima priroda u ovim područjima zaista nije štedjela. Grad Duga Resa ima dva hotela, dva motela, šest smještajnih jedinica u privatnom smještaju i jedan kamp.

Smještajni kapaciteti koje grad pruža su sljedeći:³⁰

- Hotel Duga Resa
- Hotel Frankopan
- Motel Roganac
- Motel Dobra
- Mrežnička vikend kuća
- Apartman Bozović
- Apartman Jurica
- Ana Mejaški
- Ksenija Stipičić
- Branka Biličić
- Kamp Slapić.

4.2.1. Hotel Duga Resa

Ugostiteljski obrt *Kasunić* upisan je u sudski registar 1991. godine. Na početku rada obrt se nazivao *Lotos* u čijem je sastavu bila pivnica i pizzeria, a od 1996. godine obrt mijenja ime u hotel *Duga Resa*. Hotel je smješten na samom ulazu u Dugu Resu i objekt je koji čini okosnisu razvoja turizma i ugostiteljstva grada Duga Rese. Karakterizira ga kvalitetna usluga s pristupačnim cijenama i obiteljskom atmosferom. U njegovu sastavu je bar s kapacitetom od 30 gostiju, velika ustakljena zimska terasa koja može primiti 60 gostiju, mala sala s kapacitetom od 20 gostiju, lovačka sala koja može primiti 30 gostiju i velika sala koja pruža mogućnost primitka oko 300 uzvanika, gdje se organiziraju svadbene svečanosti, krizme, proslave ili pak poslovne večere. Također se organiziraju svečanosti poput Nove godine, Valentinova i Martinja.³¹ Hotel ima dvije zvjezdice, 16 soba s kapacitetom od 31 kreveta. Sobe su opremljene kupaonom sa kadom i tuš kabinom, mini barom, satelitskim tv

³⁰ Turistička zajednica Duga Resa: www.tz-dugaresa.hr, (05.11.2015.)

³¹ Službena stranica hotela Duga Resa: www.hotel-dugaresa.com, (08.11.2015.)

programom, klima uređajem, uređajem za grijanje i telefonom. Cijena jednokrevetne sobe sa uključenim doručkom i boravišnom pristojbom iznosi 206,00 kn, a dvokrevetne sobe 312,00 kn. Od ostalih usluga nude i dnevni tisak, praonicu rublja i sušenje te vlastito parkiralište.³²

Hotel u centru grada Duga Rese pruža mir i diskreciju za sve goste te nudi uživanje u vlastitoj enološkoj ponudi *Vile Vina*. *Vila Vina* je objekt na samoj obali rijeke Mrežnice, u Mrežničkim Novakima, a sastoji se od dvije dvokrevetne sobe i jednog apartmana. U *Vili Vina* se u sklopu hotela Duga Resa često organiziraju izleti i degustacije vina. *Vila Vina* također ima dva prostora za svadbene i druge svečanosti kapaciteta 80 – ak osoba te naravno, vinski podrum u kojem se vrši proizvodnja vina. Poznat je po kvalitetnom vinu kojeg pune i buteljiraju u vlastitom podrumu, a to su chardonnay, sivi pinot, muškati žuti i graševina.

Gastronomska ponuda predstavlja spoj mediteranske i kontinentalne kuhinje, pretočeno u jedinstveni gurmanski lokalni brend. Od riječne ribe iz domaćih bazena poput šarana, soma i pastrve, pa sve do ranije usvojenih specijaliteta na bazi morskih plodova. Od mesa i mesnih prerađevina ovog kraja svojom se kvalitetom posebice ističu šunke, kobasice i slanina, no tu su i brojni delikatesni mliječni proizvodi koje vrijedi kušati. Blizina lovačkih područja omogućila je pripremu jela od cijenjene šumske divljači. Voće i povrće iz vrtova u dolini rijeke Mrežnice te šumski plodovi iz okolnih šuma poput raznih vrsta jestivih gljiva, kestena i šumskog voća posebno obogaćuju već ionako bogatu gastronomsku ponudu. U gastro ponudi nude se i jela sa ražnja, roštilja, jela po narudžbi, specijaliteti iz krušne peći. U ponudi hotela može se naći i catering usluga. Nasuprot hotela nalazi se parkiralište sa 150 parkirnih mjesta. Tu su i domaća vina te rakija od krušaka i šljiva. Sva prirodna bogatstva i tradicija očuvana iz prošlosti izvrstan su preduvjet za eksperimentiranje namirnicama i kreiranje novo – starih specijaliteta. Atraktivna lokacija hotela *Duga Resa* i *Vile Vina* u čarobnoj atmosferi raskošne prirode uz gastronomsku ponudu i kvalitetnu uslugu te uslužno osoblje čini dobitnu kombinaciju za maksimalno uživanje i uspješno poslovanje.

³² Ibid.

Osnovni interesni cilj hotela *Duga Resa* kao obiteljskog hotela je održavanje privatne, obiteljske atmosfere kroz personaliziranu uslugu podređenu individualiziranim potrebama svakog pojedinog korisnika.

Slika 2: Hotel Duga Resa

IZVOR : Službena stranica Hotela Duga Resa: www.hotel-dugaresa.com (08.11.2015.)

Takva se usluga postiže ugađanjem potrebama gosta, atraktivnošću same lokacije, uvođenjem inovacija u hotelsku ponudu, uređenošću interijera hotela, hortikulturno kultiviranom okućnicom koja plijeni pažnju i interes gostiju, ali i dodatnim uslugama. U dodatne attribute hotelske usluge hotela *Duga Resa* ubraja se uvijek opuštena, topla obiteljska atmosfera, pristupačnost osoblja hotela, pripravljanje jela na tradicionalan način, pružanje gostima mogućnosti za socijalizaciju, druženje i komunikaciju u za to posebno dizajniranom prostoru hotela, zatim upoznavanje sa kulturno – povijesnim sklopovima u bližem okruženju hotela te mogućnost sudjelovanja u lokalnim tradicijskim događajima.

Sve navedeno čini kompletnu i kvalitetnu uslugu hotela *Duga Resa* čija se ponuda iz sezone u sezonu obogaćuje inovacijama iz područja turizma, gastronomije i zabave te samim time čini gostima veće zadovoljstvo, ugodu za vrijeme boravka te ih novi trendovi potiču na odluku da ponovno posjete hotel *Duga Resa*. Budućnost svakog ugostiteljskog objekta je u napretku, poznavanju potreba i želja svojih gostiju te uvođenjem inovacija koje kvalitetom i ostalim obilježjima odgovaraju afinitetima svakog pojedinog gosta objekta. Zadovoljstvo gosta jamči stabilno poslovanje, u konačnici i profit. Poslovanje hotela je uspješno, rezultati zadovoljavajući i pozitivni, potražnja za uslugama hotela je na

visokoj razini, no ono čemu se treba u budućnosti posvetiti pozornost je svakako proširenje asortimana ponude i podizanje kvalitete na višu razinu, kao i uvođenjem inovacija u ponudu, posebice kroz ponudu izleta i zabavnih sadržaja u sklopu hotela kako dosadašnjim i stalnim gostima ponuda ne bi postala monotona i kako bi se iz sezone u sezonu privlačio novi broj posjetitelja koji bi se radi kvalitetne ponude i ugodnog obiteljskog ambijenta iznova vraćali u hotel *Duga Resa*.

4.2.2. Hotel Frankopan

Kompleks zdanja *Hotela Frankopan*, sobe, restoran, konferencijska dvorana i disco club nalazi se na staroj riječkoj cesti od Rijeke prema Karlovcu, svega 2 kilometra prije Duge Rese, prije završnog uspona Petrakovog brda na čijem je vrhu crkva Sv. Rok.³³

Samo karlovačko područje, pa tako i turizam grada Duga Rese karakteriziraju čak 4 rijeke, Mrežnica, Dobra, Kupa i Korana. Na samom prijelazu između Panonske nizine, te brdovitog Gorskog kotara, obiluje mjestima za turizam kroz rekreaciju, odmor, ribarenje, planinarenje, kupanje, šetnju i razgledavanje povijesnih znamenitosti ovoga kraja.

Ovaj objekt se nalazi u centru Hrvatske okružen nizom zanimljivih destinacija kao što su Opatija, Plitvice, Zagreb, Slovenija, i sam Karlovac s iznimno velikim potencijalom starina smještenih na četiri rijeke koje su same po sebi neodoljiv trag povijesne istine, a gastronomska ponuda objekta je ono što ga čini uistinu posebnim. Uz ponudu raznovrsnih jela i pića, te specijaliteta s ovdašnjih prostora, najtraženiji su specijaliteta divljači, srne i divlje svinje te deserti ovog kraja. Restoran hotela otvoren je od 6 ujutro do ponoći te prima čak 350 osoba.

³³ Službena stranica hotela Frankopana: www.hotel-frankopan.com, (08.11.2015.)

Hotel Frankopan raspolaže sa 37 soba od toga 10 jednokrevetnih, 12 dvokrevetnih, 13 trokrevetnih i 2 obiteljske sobe. Ukupni smještajni kapacitet hotela je 79 kreveta + 12 pomoćnih ležajeva.³⁴

Slika 3 : Hotel Frankopan

IZVOR : Službena stranica hotela Frankopana: www.hotel-frankopan.com, (08.11.2015.)

Hotel Frankopan pruža sljedeće ponude:³⁵

- gableci grill
- ribe
- janjetina
- catering
- svadbene svečanosti
- ala carte
- domjenci
- pizza
- doček nove godine
- krstitke
- rođendani
- švedske stolove
- maturalne zabave
- predbožićne svečanosti
- prednovogodišnje svečanosti.

³⁴ Službena stranica hotela Frankopana: www.hotel-frankopan.com, (08.11.2015.)

³⁵ Ibid.

Također u ponudi može se naći i kongresna dvorana, caffe bar koji je otvoren od 6 do 24 sata te disco club koji je jedan od najvećih u karlovačkoj županiji s kapacitetom preko 1000 gostiju i besplatan prijevoz do samog disco cluba.

4.2.3. Motel Roganac

Motel Roganac nalazi se u Dugoj Resi, na brežuljku iznad grada, odakle se pruža pogled na idiličan krajolik ovoga dijela središnje Hrvatske. Tradicija i kvaliteta usluge duga 30 godina učinila je *Motel Roganac* kultnom lokacijom ovoga dijela Hrvatske kada je u pitanju smještaj, kvalitetna gastronomska ponuda ili pak organizacija poslovnog ručka, domjenka ili svadbene i druge svečanosti.³⁶

Do *Motela Roganac* dolazi se iz smjera Rijeke silaskom s autoceste A1 u čvoru Bosiljevo 1 te se nastavlja vožnjom starom državnim cestom u smjeru Karlovca. Iz pravca Zagreba dolazi se silaskom s autoceste A1 u Karlovcu te vožnjom starom državnim cestom 7 do 8 kilometara u pravcu Rijeke.

Slika 4: Motel Roganac

IZVOR : Službena stranica Motela Roganac: <http://www.mreznica.hr/motel/honama.htm> (09.11.2015.)

Motel nudi smještaj u 17 soba i to dvokrevetne i trokrevetne te sve sobe opremljene su kupaonicama. motel ima 3 zvijezdice. U motelu su dobrodošli kućni ljubimci.³⁷ *Motel Roganac* sa svojom prostranom klimatiziranom kongresnom dvoranom velikog kapaciteta (do 300 sjedećih mjesta) idealno je odredište za organizaciju poslovnih prezentacija, kongresa, svećanih manifestacija i sličnih događaja. Terasa motela osobito je ugodno mjesto za sve goste koji u vrućim

³⁶ Službena stranica Motela Roganac: <http://www.mreznica.hr/motel/honama.htm> (09.11.2015.)

³⁷ Službena stranica Motela Roganac: <http://www.mreznica.hr/motel/honama.htm> (09.11.2015.)

ljetnim danima traže pravo osvježenje, ugodu i mir. Motel raspolaže s velikim čuvanim parkiralištem koje može, osim osobnih automobila primiti i kamione s prikolicom i autobuse. Također za goste koji koriste smještaj motela, osigurano je i natkriveno parkiralište manjeg kapaciteta.

4.2.4. Motel Dobra

Gradnja *Dobre* seže u jesen davne 1957. godine, točnije 10. rujna, kada je karlovačka tvrtka *Tehnika* udarila temelje i počela s radovima. Motel je projektiralo više karlovačkih arhitekata, a radovi su završeni u travnju 1959. godine. *Dobra* je otvorena u srpnju te iste godine.³⁸ Zanimljivo je da je prvotni naziv objekta bio Camping restaurant Jarče Polje, a taj se naziv zadržao tri godine. Današnje ime *Motel Dobra Jarče Polje* objekt je dobio 1. siječnja 1964. godine. Tih šezdesetih godina dobio je i prepoznatljivu terasu.

Slika 5: Motel Dobra

IZVOR : Službena stranica Motela Dobre: http://www.mreznica.hr/dobra/onama_hr.htm (09.11.2015.)

Tijekom posljednjih pet desetljeća od osnutka ova je lokacija bila omiljeno kupalište brojnih Karlovčana, Zagrepčana, ali i svih onih koji su putovali u pravcu ili iz pravca mora te bi tijekom svog putovanja zastali zbog odmora u Jarčem Polju. Brojni su autobusi koji su prometovali na ovim relacijama, povezujući kontinentalnu s

³⁸ Službena stranica Motela Dobre: http://www.mreznica.hr/dobra/onama_hr.htm (09.11.2015.)

primorskom Hrvatskom, upravo na ovoj lokaciji imali 'obavezno' stajanje. Danas je Motel Dobra u potpunosti preuređen objekt, modernih kontura i s restoranskim prostorom iz kojeg pada pogled na rijeku Dobru, no i s 'retro' daškom koji se nazire kroz detalje uređenja. Motel, uz ugostiteljsku ponudu, ima i smještajne kapacitete u prekrasnim sobama s pogledom na rijeku.

Motel Dobra nudi smještaj u 4 sobe (dvokrevetne s pomoćnim ležajem) s opremljenom kupaonicom. Motel ima 3 zvjezdice.³⁹ Motel ima klimatizirani restoran s kapacitetom do 100 sjedećih mjesta te je savršen za organiziranje odnosno održavanje svadbenih i privatnih, obiteljskih svečanosti. Također u ponudi ima catering uslugu te terasu gdje se u vrućim ljetnim danima može potražiti osvježenje.

4.2.5. Kamp Slapić

Kamp Slapić obitelji Mataković sa 100 smještajnih jedinica smješten je na desnoj obali rijeke Mrežnice te pruža idealnu priliku za odmor i rekreaciju. U sklopu kampa nalaze se dva suvremena sanitarna čvora, atraktivan ugostiteljski objekt s kuhinjom, dječje igralište i razni sportski sadržaj.⁴⁰

Uz atraktivnu lokaciju uz samu rijeku Mrežnicu, kamp je udaljen od Zagreba 50-ak kilometara u pravcu juga, a od Karlovca svega 10-ak kilometara. Najjednostavniji dolazak do kampa je preko grada Duga Rese gdje je potrebno skrenuti prema Senju te nakon 5 km u mjestu Belavići skrenuti ulijevo prema rijeci Mrežnici te preko novog mosta doći u selo Mrežnički Brig gdje se nalazi kamp.⁴¹ U sklopu autokampa nalazi se izuzetno atraktivno kupalište na rijeci Mrežnici između puno otočića i slapića, na kojima se može potražiti osvježenje ili se baviti ribolovom.

U kampu se nude usluge iznajmljivanja čamaca, ležaljki, suncobrana i tenisa na obližnjim terenima, stolni tenis, badminton, dječje igralište te razgledavanje bliže okolice biciklima. *Kamp Slapić* posluje od 2002. godine, a nalazi se u veoma slikovitom krajoliku rijeke Mrežnice. Osim što ima četiri zvjezdice, *Slapić* je dobitnik brojnih nagrada turističko-ugostiteljske struke za kvalitetu usluga, a može

³⁹ Službena stranica Motela Dobre: http://www.mreznica.hr/dobra/onama_hr.htm (09.11.2015.)

⁴⁰ Službena stranica Kampa Slapić: <http://www.campslapic.hr/> (09.11.2015.)

⁴¹ Ibid.

primiti ukupno 300 gostiju. Od rekreativnih mogućnosti gostima je na raspolaganju najam kanua ili drvenih čamaca te bicikala za koje postoje i označene biciklističke staze.

Slika 6 : Kamp Slapić

IZVOR: Službena stranica Kampa Slapić: <http://www.campslapic.hr/> (09.11.2015.)

U blizini kampa nalazi se restoran s caffe-barom te teniski teren, a nedaleko je organiziran i prostor za pripremu roštilja. Rijeka Mrežnica posjetiteljima pruža čitav niz zanimljivosti, uključujući riječne otoke, slapove i područja za ribolov.

Vodeći europski online vodič za kampiranje www.camping.info objavio je najomiljenije kampove Europe u okviru renomiranih nagrada "Camping.Info Awards 2015". Među 24.830 kampova, kamp Slapić iz Duge Rese odlikovan je kao najbolji u Hrvatskoj.⁴²

Kamp nije velik, ali raspolaže suvremenim sanitarnim postrojenjima i raznovrsnim mogućnostima uživanja u slobodnom vremenu. Gosti najviše hvale prijaznost ugostiteljske obitelji, čistoću i održavanje cijelog postrojenja, mir i izravan položaj na čistoj rijeci Mrežnici.

⁴² Večernji list: <http://www.vecernji.hr/hrvatska/kamp-slapic-najbolji-u-hrvatskoj-985736> (10.11.2015.)

4.2.6. Privatni smještaj

Privatnog smještaja na području grada Duge Rese nema onoliko koliko postoji potencijal za razvoj ovog oblika smještaja, no interes za boravak u privatnom smještaju iz godine u godinu bilježi porast. Ponudom privatnog smještaja najviše se ističu *Mrežnička vikend kuća* i *apartman Bozović*.

4.2.6.1. Mrežnička vikend kuća

Mrežnička vikend kuća nalazi se uz rijeku Mrežnicu u mjestu Zvečaj. U vlasništvu je obitelji Mihelić od 1995. godine. U kuću je uloženo jako puno truda i ljubavi, te je potpuno preuređena i prilagođena tako da gostima ništa ne nedostaje. U ljetnim mjesecima omogućuje osvježenje u kupanju u rijeci Mrežnici.

Prizemlje se sastoji od velikog dnevnog boravka, kuhinje sa šank pultom, smočnice, i kupaone sa sanitarnim čvorom. Na prvom katu nalazi se prostrana spavaća soba s velikom terasom i pogledom na rijeku Mrežnicu. U samom vrhu kuće je spavaonica s malom terasom. Veliko dvorište može biti mirna oaza, ili pak prostor za vesela druženja uz roštilj, šum slapa i puno mogućnosti za igru i zabavu.

Slika 6 : Mrežnička vikend kuća

IZVOR: Mrežnička vikend kuća: <http://mreznickavikendkuca.com/> (10.11.2015.)

Boravak u kući ne ovisi o godišnjem dobu i vremenskim prilikama - ljeti je prirodno hlađena, a zimi kompletno grijana (centralno grijanje i otvoreni kamin).⁴³

⁴³ Mrežnička vikend kuća: <http://mreznickavikendkuca.com/> (10.11.2015.)

Aktivnosti koje se nude u neposrednoj blizini kuće su: kupanje u rijeci, mogućnost organizacije raftinga, najam kajaka, ribolov, blizina toplica Lešće s izvorom termalne vode, domaća gastronomska ponuda u restoranu Zeleni kut (20 metara udaljenosti od kuće), teniski teren te brojni ljetni festivali.

Slika 8: Mrežnička kuća

IZVOR: Turistički portal: <http://vikendplaner.info/ideje/odmor-uz-rijeku-mreznicu-mreznicka-kuca-u-zvecaju-nocenje-s-doruckom-za-190-kn-4502.html> (10.11.2015.)

Mrežnička kuća se nalazi u Donjem Zvečaju, smještena uz obalu Mrežnice. Otvorena za sve goste od srijede do nedjelje od 12 do 23 h, dok je ponedjeljkom i utorkom zatvorena. Izgrađena je od drveta, ima 280 četvornih metara prostora i dvije ljetne terase. Uz kuću je izvor (jezerce) s pastrvama koji istječe u potok, a on se ulijeva u Mrežnicu. Boravak u kući moguć je i zimi. Kuća ima vlastito parkiralište. Od proljeća do jeseni sudionicima raftinga i kanuinga na Mrežnici ispred kuće se priređuje ručak. Ljeti je Mrežnica savršena za kupanje s temperaturom vode koja dostiže 26°C. Ovdje se može uživati u ispijanju kavice u prirodi uz rijeku Mrežnicu, te kušati specijalitete od riba i mesa kao i zanimljivih kolača.

Restoran DP smješten je u obiteljskoj kući udaljen svega stotinjak metara od rijeke Mrežnice i 6 km od grada Duge Rese. Restoran može primiti dvjesto gostiju, a na terasi s atraktivnim pogledom na okolicu može primiti još pedesetak gostiju. Restoran u ponudi nudi jela nacionalne kuhinje, jela s raznja, roštilja i specijalitete ovoga kraja. Uz restoran, gostima na raspolaganju stoje tri dvokrevetne i tri trokrevetne sobe s mogućnosti dodatka pomoćnog ležaja ili dječjeg krevetića. Sobe su klimatizirane, sa balkonom, telefonom, SAT TV. Kupaonice su opremljene tuš

kabinom, WC, bide, umivaonik uz sav sitan inventar (ručnici, šamponi, tuš gel, mirisi, sapuni). Gostima je u sobama na raspolaganju i besplatna internet veza WI-FI.⁴⁴

4.2.6.2. Apartmani Bozović

Drvena kuća rastavljena je i preseljena na obale rijeke Mrežnice 1999. godine na stogodišnjicu kuće. Locirana odmah uz obalu Mrežnice, u okruženju drugih drvenih kuća pruža dojam zaustavljenog vremena. U prizemlju kuće, novo uređeni apartman s 4 zvjezdice, omogućava maksimalnu privatnost i ugodan boravak. Rijeka Mrežnica teče na svega nekoliko metara udaljenosti od apartmana. Bistra i lijepa Mrežnica pružit će sve užitke plivanja i uživanja u slatkoj vodi.⁴⁵

Slika 9: Drvena kuća (App Bozović)

IZVOR: Drvena kuća: http://www.drvenakuca.com.hr/Drvena_kuca/Exterijer.html#13 (10.11.2015.)

Apartman za 4 osobe (2+2) uređen je u seoskom stilu uz sav luksuz tehnologije. Spavaća soba ima bračni krevet sa madracima od memorijske pjene, TV-om, toaletnim stolićem i podnim grijanjem idealna je za miran i duboki san. Kupaonica ima tuš kadu, toalet, umivaonik i sušilo za kosu. Opremljena je također sa podnim grijanjem. U dnevnom boravku je kutna garnitura na razvlačenje za dvije osobe. Šef, TV, radio, peć na drva i inverterski klima uređaj za hlađenje ili grijanje. Kuhinja, napravljena od starog drveta, pruža osjećaj boravka toplim i ugodnim. Od opreme ima pećnicu, kuhalo sa dvije ploče, hladnjak, perilicu suđa i kompletan pribor

⁴⁴ Turistički portal: <http://vikendplaner.info/ideje/odmor-uz-rijeku-mreznicu-mreznicka-kuca-u-zvecaju-nocenje-s-doruckom-za-190-kn-4502.html> (10.11.2015.)

⁴⁵ Drvena kuća: http://www.drvenakuca.com.hr/Drvena_kuca/O_nama.html (10.11.2015.)

za ugodan boravak četiri osobe.⁴⁶ U dnevnom boravku je kutna garnitura na razvlačenje za dvije osobe. Sef, TV, radio, peć na drva i inverterski klima uređaj za hlađenje ili grijanje. Kuhinja, napravljena od starog drveta, pruža osjećaj boravka toplim i ugodnim. Od opreme ima pećnicu, kuhalo sa dvije ploče, hladnjak, perilicu suđa i kompletan pribor za ugodan boravak četiri osobe.⁴⁷

Uz apartman je osigurano parkirno mjesto za osobno vozilo. Okoliš je u sjeni drveća ugodan za boravak. Uz apartman se koriste i dvije terase, kamena i travnata, a nalaze se ispred apartmana.

4.3. Statistički pokazatelji smještajnih kapaciteta Duga Rese

Iako grad Duga Resa još uvijek nije etabliran kao turistističko odredište poznato van Karlovačke županije, te ponajviše služi za usputna prenoćišta tijekom ljetne sezone kada su velike migracije turista prema Jadranu, broj godišnjih noćenja u smještajnim kapacitetima grada je u porastu iz godine u godinu i nije zanemariv.

Tablica 4 : Posjećenost smještajnih kapaciteta grada Duga Rese od 2013. do 2015. godine

GODINA	BROJ TURISTA	BROJ NOĆENJA
2013.	12 423	29 867
2014.	12 788	29 998
2015.	12 996	30 127

IZVOR : Izradio autor rada prema podacima Turističke zajednice Karlovačke županije, www.tzkz.hr

(15.3.2016.)

Iz tablice 4 je vidljivo kako broj posjećenosti turista, pa tako i ostvareni broj noćenja u razdoblju od 2013. do 2015. godine za smještajne objekte grada Duge Rese raste. Rast nije znatan, ali svakako utječe na gospodarski boljitak i prosperitet grada. Kao šta je ranije u tekstu rečeno, Duga Resa je vodeći grad kontinentalnog turizma, a statistika Turističke zajednice ističe kako su ga najviše posjećivali strani gosti, u turističkoj sezoni, čak 9.843 od čega su najbrojniji Nizozemci. Njih 3.074 ostvarili su 10.754 noćenja što znači da su u Dugoj Resi boravili u prosjeku 3,5 dana. Nakon Nizozemaca najbrojniji turisti su iz Njemačke (1.777) i Poljske (1.389). Gosti

⁴⁶ Drvena kuća: http://www.drvenakuca.com.hr/Drvena_kuca/O_nama.html (10.11.2015.)

⁴⁷ Drvena kuća: http://www.drvenakuca.com.hr/Drvena_kuca/O_nama.html (10.11.2015.)

su stizali iz gotovo svih europskih zemalja. Domaći turisti bilježe manju posjećenost, oko 2.800 godišnje, ostvare oko 3.000 noćenja, pa u prosjeku borave samo 1 dan.

4.4.SWOT analiza

Grad Duga Resa ima brojne prirodno – antropogene potencijale za daljnji razvoj turističke ponude. Svakako je nužno pratiti razvoj konkurencije jer ukoliko se ne prati konkurencija na tržištu, poslovanje u kratkom vremenskom periodu može osjetiti značajne negativne posljedice. Upravo iz tog razloga potrebno je da svi djelatnici turizma i ugostiteljstva grada budu svjesni snaga, slabosti, prilika i prijetnji daljnjem razvoju i uspješnosti poslovanja turističke ponude grada Duga Rese.

Tablica 5 : SWOT analiza smještajne ponude grada Duga Rese

SNAGE	SLABOSTI
Inovativnost i vrhunska kvaliteta usluga	Nedovoljno iskorišteni kapaciteti
Luksuzna opremljenost većine smještajnih objekata	Nedostatak podataka o tržištu
Vrhunska gastronomska ponuda	Slaba raznolikost turističke ponude grada
Dodatni sadržaji smještajnih kapaciteta	Promocija
Konkurentna cijena	Slabe marketinške aktivnost
Lokacije smještajnih objekata	Nedostatna suradnja sa turističkim agencijama grada i Županije
Stvaranje povjerenja posjetitelja	
Briga o okolišu (održivost)	
Rekreacija i kupanje na rijeci Mrežnici	
Dopušteno vođenje kućnih ljubimaca u smještajne objekte grada	
PRILIKE	PRIJETNJE
Praćenje potreba i želja turista	Inovacije usluga konkurencije
Bolja suradnja sa Turističkom zajednicom Karlovačke županije i grada Karlovca	Loši poslovni potezi gospodarstva RH
Bolje i učestalije marketinške aktivnosti	Slaba kupovna moć domaćeg stanovništva
Inovacija usluga	Izgradnja autoputeva (obilaženje pravca grada Duge Rese)
Širenje na tržište EU	
Praćenje konkurentske ponude	

IZVOR : Autor rada (09.04.2016.)

Grad Duga Resa kao što je vidljivo iz tablice 5 ima mnogo više snaga i prilika za daljnji razvoj smještajnih kapaciteta i etabliranost na turističkom tržištu nego šta ima slabosti i prijetnji. Najveće su snage zasigurno vrhunska opremljenost većine postojećih smještajnih kapaciteta, lokacije smještajnih objekata od kojih je

većina smještena u neposrednoj blizini rijeke Mrežnice, konkurentna cijena te dopušteno dovođenje kućnih ljubimaca u objekte za smještaj gdje se i ljubimcima pruža sva potreba skrb i smještaj tijekom borakva njihovih vlasnika u određenom objektu.

Najveće prilike se ogledaju kroz praćenje potreba i želja turista, praćenje konkurentske ponude, bolju suradnju sa Turističkom zajednicom Karlovačke županije i grada Karlovca te bolje i učestalije marketinške aktivnosti. Najveće slabosti su nedovoljno iskorišteni postojeći smještajni kapaciteti grada Duga Rese, slaba raznolikost turističke ponude grada te slabe marketinške aktivnosti i nedostatna suradnja sa turističkim agencijama grada i Županije. Najveće prijetnje su moguće inovacije usluga konkurencije, loši poslovni potezi gospodarstva Republike Hrvatske, slaba kupovna moć domaćeg stanovništva te izgradnja autoputeva kojima se zaobilaze mala turistička područja poput grada Duga Rese koja nude pregršt zanimljivosti i raznoliku ponudu, kako ugostiteljsku, tako i kulturno-povijesnu i zabavno-rekreativnu, stoga je zaobilazanje ovakvih lokaliteta svakako veliki gubitak za turizam Hrvatske.

6.ZAKLJUČAK

Ugostiteljstvo podrazumijeva bavljenje dvijema vrstama djelatnosti, a to su priprema i prodaja jela i pića na specifičan način i iznajmljivanje opremljenih soba za noćenje, no istovremeno pružanje usluga smještaja i ishrane nije obavezno. Ono što suvremeno hotelijerstvo izdvaja od ostalih srodnih djelatnosti u domeni pružanja usluga smještaja je stalno održavanje kvaliteta usluga i uvođenje različitih novih vrsta usluga nekarakterističnih ugostiteljskoj djelatnosti kako bi se povećala kvaliteta osnovne usluge smještaja i odgovorilo na potrebe, želje i očekivanja suvremenog gosta kojem je prije svega bitna kvaliteta usluge smještaja, osoblje i ambijent.

Ministarstvo turizma Republike Hrvatske je u novoj „Strategiji razvoja hrvatskog turizma do 2020. godine“, modelom difuznog hotela dalo prioritet u razvoju privatnog smještaja s ciljem produljenja sezone i potpunosti privatnog smještaja. Ovakav model pojavio se u Šibeniku i Umagu te on privatnim iznajmljivačima donosi koristi i podiže razinu kvalitetne usluge. „Strategijom razvoja turizma do 2020. godine“ preporuča se udruživanje privatnih iznajmljivača u integralne hotele no i dalje su sve snage usmjerene na razvoj hotelskog sektora, a znatniji se rezultati, prema procjeni Ministarstva očekuju do srpnja 2018. godine.

Kada se govori o smještajnim kapacitetima grada Duge Rese može se reći da su oni zadovoljavajući. Duga Resa, iako mali gradić koji je poznat po turistički atraktivnoj rijeci Mrežnici, od 2007. godine broji sve veći broj posjetitelja, što je utjecalo na razvoj turizma i povećanje smještajnog kapaciteta. Istaknuti možemo kamp koji je izuzetno važan dio smještajne ponude grada Duga Rese. Zahvaljujući sve većem broju turista koji posjeduju kamp kućice te vole mir, opuštanje u prirodi i u proljeće, ljeto i jesen, kamp Slapić postaje nezaobilazno mjesto za odmor. Dok dva hotela i dva motela imaju nešto manju zauzetost, a privatni smještaj je u uzlaznoj putanji. Bitan je faktor smještajne ponude jer se brzo prilagođava novim trendovima na tržištu.

Najveće snage turizma grada Duga Rese su zasigurno vrhunska gastronomska ponuda lokalnih specijaljeta, dodatni sadržaji poput vinskih cesta, tematskih izleta, raftinga, paintballa i slično, zatim same lokacije turističko – ugostiteljskih objekata grada u samom srcu prirode, a u blizini centra grada, ali i blizini Karlovca te kupanje na rijeci Mrežnici te organizirani ribolov. Slabosti turizma

grada Duga Rese su to šta se radi o relativno maloj sredini, više ruralnoj no urbanoj, koja ima mnoge prirodne potencijale koji nisu dovoljno valorizirani, a budžet grada nije dostatan za mnoge projekte koji bi poboljšali turističku ponudu. Slabosti turizma su i slabe marketinške aktivnosti, slaba suradnja sa turističkim agencijama te nedovoljno iskorišteni kapaciteti. Prilike za turizam grada Duga Rese se ogledaju u boljoj suradnji grada Duga Rese sa turističkom zajednicom Karlovačke županije i grada Karlovca. Prijetnje turizmu grada Duga Rese su još uvijek slaba kupovna moć domaćeg stanovništva, što je osnovni razlog zašto domaće stanovništvo tako slabo posjećuje smještajne kapacitete i ugostiteljske objekte grada Duga Rese, zatim izgradnja autoputeva kao obilaznih trasa i bržih prometnih puteva prema Jadranu čime grad Duga Resa gubi na tranzitnom značaju te razvoj seoskog i drugih specifičnih oblika turizma.

Jedan od većih problema privatnog smještaja je nepostojanje sustavne i organizirane promocije privatnog smještaja. U Republici Hrvatskoj trenutno ne postoji kvalitetno organiziran sustav prodaje smještajnih kapaciteta u domaćinstvima već su iznajmljivači prepušteni sami sebi, te brojnim tvrtkama i turističkim agencijama koje pružaju usluge posredovanja, prodaje i promocije za visoku naknadu.

Završni rad možemo završiti citatom Ellsworth Statler-a koji je poznat po uzrečici *Gost je uvijek u pravu* te kreator hotelskih standarda i prvog hotelskog apartmana:

„Život je usluga. Napreduje onaj koji ljudima pruža malo više i malo bolju uslugu.“

LITERATURA

POPIS KNJIGA:

- Bronzan, L.: ***Kako obogatiti turistički proizvod privatnog smještaja u Hrvatskoj***, Turizam, br. 1, Institute for tourism, Zagreb, 2003.
- Cooper, C., Fletcher, J., Fyall, A., Gilbert, D., Wanhill, S.: ***Ekonomija turizma, načela i praksa***, Ekokon, Split, 2008.
- Cvelić Bonifačić, J.: ***Kamping - Osnove hrvatskog i europskog kamping turizma***, 2011. god., Poreč,
- Čavlek, N., Bartoluci, M., Prebežac, D., Keser, O. i suradnici: ***Turizam ekonomske osnove i organizacijski sustav***, Školska knjiga, Zagreb, 2011.
- Galičić V.: ***Rječnik ugostiteljsko-turističkih pojmova***, Rijeka, 1999.
- Ivanović, S.: ***Ekonomika ugostiteljstva***, Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Opatija, Opatija, 2012.
- Palman A.: ***Kamping i održivi razvoj***, KUH, 2011., Dubrovnik
- Portolan, A.: ***The impact of private accommodation on economic development of tourist destination – the case of Dubrovnik – Neretva country***, Oeconomica Jadertina, Vol. 1, 2012.

OSTALI IZVORI:

- Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine „Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj“, NN 75/08, 45/09
- Pravilnik o razvrstavanju, kategorizaciji i posebnim standardima ugostiteljskih objekata iz skupine hoteli, NN 88/07, 58/08, 62/09
- Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine (NN 55/13)
- Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti NN 138/06, 152/08, 43/09, 88/10, 50/12, 80/13, 30/14, 85/15

INTERNETSKE STRANICE

- Drvena kuća: http://www.drvenakuca.com.hr/Drvena_kuca/Exterijer.html#13
- Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr
- Hotel Duga Resa: www.hotel-dugaresa.com
- Hotel Frankopan: www.hotel-frankopan.com
- Hrvatski leksikon: <http://www.hrleksikon.info/definicija/motel.html>
- Ministarstvo turizma: www.mint.hr
- Mrežnička vikend kuća: <http://mreznickavikendkuca.com/>
- Radio Mrežnica: <http://www.radio-mreznica.hr/vijesti/24-12-2013/12312-turista-posjetilo-dugu-resu>
- Službena stranica Motela Dobre: http://www.mreznica.hr/dobra/onama_hr.htm
- Službena stranica Kampa Slapić: <http://www.campslapic.hr/>
- Službena stranica Motela Roganac: <http://www.mreznica.hr/motel/honama.htm>
- Turistička zajednica Duga Resa: www.tz-dugaresa.hr
- Turistički portal: <http://www.turizmologija.com/clanak/osnovni-ugostiteljski-objekati-za-smjestj/#toc-motel>
- Turistički portal: <http://www.poslovniturizam.com/rjecnik/hotel/13/>
- Turistički portal: <http://www.turizmologija.com/clanak/osnovni-ugostiteljski-objekati-za-smjestj/#toc-motel>
- Turistički portal: <http://www.turizmologija.com/clanak/osnovni-ugostiteljski-objekati-za-smjestj/#toc-motel>
- Turistički portal: <http://vikendplaner.info/ideje/odmor-uz-rijeku-mreznicu-mreznicka-kuca-u-zvecaju-nocenje-s-doruckom-za-190-kn-4502.html>
- Večernji list: <http://www.vecernji.hr/hrvatska/kamp-slapic-najbolji-u-hrvatskoj-985736>

POPIS ILUSTRACIJA

Popis shema

Shema 1: Ugostiteljstvo – temelj razvoja turizma.....	4
Shema 2: Vrste smještajnih ugostiteljskih objekata – hoteli.....	7

Popis slika

Slika 1: Grad Duga Resa.....	22
Slika 2: Hotel Duga Resa.....	26
Slika 3: Hotel Frankopan.....	27
Slika 4: Motel Roganac.....	29
Slika 5: Motel Dobra.....	30
Slika 6: Kamp Slapić.....	32
Slika 7: Mrežnička vikend kuća.....	34
Slika 8: Mrežnička kuća.....	34
Slika 9: Drvena kuća (App Bozović).....	36

POPIS TABLICA

Tablica 1: Kategorizacija ugostiteljskih objekata iz skupine hoteli.....	9
Tablica 2: Turisti po vrstama objekata za smještaj od siječnja do kolovoza 2015. g..	19
Tablica 3: Noćenja po vrstama objekata za smještaj od siječnja do kolovoza 2015.g.....	19
Tablica 4: Posjećenost smještajnih kapaciteta grada Duga Rese od 2013. do 2015. godine	
Tablica 5 : SWOT analiza smještajne ponude grada Duga Rese.....	35

POPIS GRAFIKONA

Graf 1: Udjel noćenja po vrstama objekata za smještaj (siječanj - kolovoz 2015.g.)..20